
KOKOUSTIEDOT

Aika 10.6.2025

klo 17

Paikka Seurakuntakoti

			läsnä	poissa
	Eira Hannele	jäsen		x
	Keinovaara Ulla	jäsen	x	
	Keskitalo Kalevi	jäsen		x
	Keskitalo Paula	jäsen		x
	Kivipää Tuula	jäsen	x	
	Kolehmainen Heli	jäsen	x	
varapj.	Kotavuopio Satu	jäsen	x	
	Laakso-Ranta Liisa	jäsen	x	
	Norrgård Sari	jäsen	x	
	Nyrhinen Lilja	jäsen	x	
	Näkkäläjärvi Anne-Maria	jäsen	x	
puh.joh.	Palojärvi Leena	jäsen	x	
	Vieltojärvi Reijo	jäsen	x	

MUUT OSALLISTUJAT

Aalto Teemu	kirkkoherra	x
Sinikumpu Eija	sihteeri	x

ALLEKIRJOITUKSET

Leena Palojärvi

Eija Sinikumpu

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Pykälät 15 § -27 §

PÖYTÄKIRJAN TARKISTUS

Paikka ja aika

Enontekiö 10/6/2025

Allekirjoitukset

Heli Kolehmainen

Anne-Maria Näkkäläjärvi

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

Sisällys

15 § Kokoustiedot	3
16 § Pöytäkirjan nähtävillä olo	3
17 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
18 § Kirkkovaltuuston sihteerin valinta	4
19 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
20 § Tilinpäätös 2024	5
21 § Toimitilaselvityksen loppuraportti	9
22 § Lisätalousarvio 2025	19
23 § Kirkollisvero vuodelle 2026	20
24 § Muut asiat	22
25 § Ilmoitusasiat	22
26 § Valitusosoitus	22
27 § Kokouksen päättäminen	22

15 § Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Laulettiin yhdessä virsi 499 suomeksi ja saameksi ja rukoiltiin yhdessä Isä meidän-rukous suomeksi ja saameksi. Seurakunta muisti taloudesta vastaavaa kanslisti Eija Sinikumpua. Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Läsnäolijat ja kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkolain 7 luvun 4 §:n mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Kirkkojärjestyksen 8 luvun 5 §:n mukaan kirkkovaltuuston kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta.

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 3 §:n mukaan kokouksen alussa toimitetaan nimenhuuto, jonka jälkeen valtuuston on todettava, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kun valtuutettu on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on ilmoitettava siitä viivytyksettä valtuuston puheenjohtajalle. Puheenjohtajalle tehtävä ilmoitus voidaan jättää myös valtuuston sihteerille. Estyneen valtuutetun sijaan kutsutaan varajäsen.

Esitys

Puheenjohtaja toimittaa nimenhuudon ja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kirkkovaltuuston päätös

Esityksen mukaan

16 § Pöytäkirjan nähtävillä olo

Esitys

Pöytäkirja pidetään nähtävänä Enontekiön seurakunnan kotisivuilla 11.6.-17.7.2025

Kirkkovaltuuston päätös

Esityksen mukaan

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

17 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta**Esitys**

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Heli Kolehmainen ja Anne-Maria Näkkäljärvi, he toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Kirkkovaltuuston päätös

Esityksen mukaan

18 § Kirkkovaltuuston sihteerin valinta**Esitys**

Kirkkovaltuusto valitsee sihteeriksi Eija Sinikummun.

Kirkkovaltuuston päätös

Esityksen mukaan

19 § Työjärjestyksen hyväksyminen**Esitys**

Esityslista toimii työjärjestyksenä.

Kirkkovaltuuston päätös

Esityksen mukaan

20 § Tilinpäätös 2024

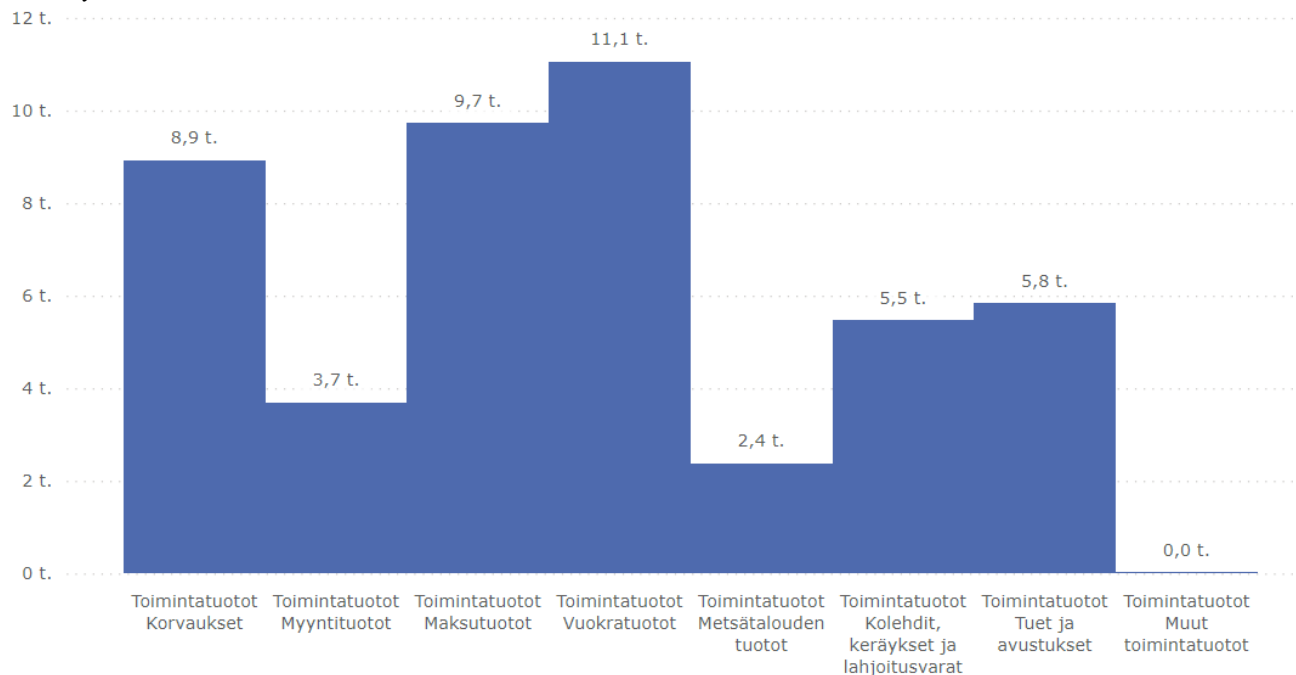
Kn 27.3.2025 - § 22:

Tilinpäätös on laadittava maaliskuun loppuun mennessä, ja sen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloushallinnosta vastaava viranhaltija. Allekirjoitettu tilinpäätös luovutetaan tilintarkastajille viipymättä. Kirkkovaltuuston on hyväksyttävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. (KJ 6 :5 §).

Seurakunnan toimintakatsaus on sisällytetty tilinpäätökseen työaloittain ja toimintakate esitetään pääluokittain.

Seurakunnan talous

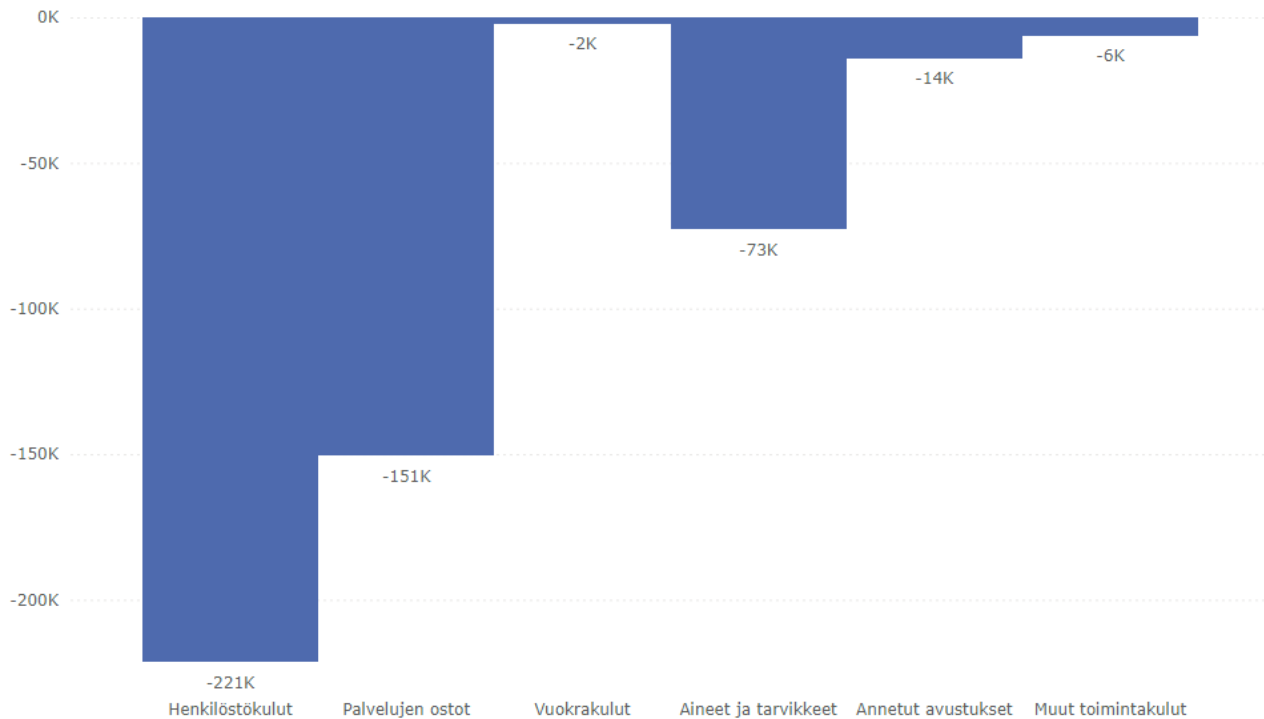
Enontekiön seurakunnan tilikauden tulos on 37 357,35 euroa ylijäämäinen. Toimintatuottoja oli 50 260,17 euroa ja ne nousivat 3 123,36 euroa edellisestä vuodesta. Toimintatuottojen jakauma on esitetty seuraavassa kaaviossa.

Toimintakulut olivat 467 606,99 euroa, nousua verrattuna edelliseen vuoteen oli 27 604,70 euroa. Henkilöstömenot kasvoivat 15 060,21 euroa, mikä johtui kahden osa-aikaisen työntekijän koko-aikaistamisesta loppuvuoden aikana. Lisäksi myös annetut avustukset ja muut toimintakulut nousivat.

Hallinnon ja seurakunnallisen toiminnan pääluokat alittuivat talousarvioon nähden. Puolestaan hautaustoimen ja kiinteistöjen pääluokat ylittyivät. Hautaustoimi ylittyi 2510,49 euroa, suurimpana yksittäisenä selittäjänä Hetan uuden hautausmaan aidan korjaus, jota ei oltu budjetoitu. Kiinteistötoimi ylittyi 11 104,30 euroa. Ylitys johtui mm. Karesuvannon kappelin ilmalämpöpumpun hankintakuluista (n. 3000 €), joita ei oltu budjetoitu talousarvioon, sekä siitä, että osa vuoden 2023 kaukolämpölaskuista (n. 6 000 €), jotka laskutettiin vasta vuonna 2024. Lisäksi myös kirkon tietä varten saatiin kunnalta hiekkaa tiepohjaa varten uuden lämpölaitoksen alta, mutta siirtämisestä

aiheutuneet kulut (n. 3000e) tulivat seurakunnan maksettavaksi ja niitä ei oltu talousarviossa budjetoitu.

Kirkollisverojen tuotto oli 382 935,04 euroa, mikä on 4 984,78 euroa, (1,3 %) enemmän kuin vuonna 2023. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 68,68 %. Valtionrahoitusta saatiin 37 073 euroa, mikä on 6,65 % kokonaistuloista. Verotuskuluja maksettiin 5 301 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 28 629 euroa – rahastomaksut laskivat hieman edellisestä vuodesta. Kirkkohallitus myönsi seurakunnalle avustusta kirkkoherran palkkaukseen 76 153 euroa ja verotulojen täydennysavustusta 7 801 euroa.

Vuosikatetta kertyi 56 043 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 19 121 euroa.

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 53 167,76 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 384 094,31 euroa.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa

Kriisiytyvän seurakunnan mittareista Enontekiön seurakunnassa toteutuu vuonna 2024 toiminnan ja hallinnon mittareista joitain osittain. Basis-järjestelmän osalta kiinteistöjen minimitiedot päivitettiin ajan tasalle vuonna 2024, mutta irtaimiston luettelointi Basikseen on kesken.

Jäsenmäärä on ollut pitkään jo alle 2000 henkeä, mutta määrä ei ole kuitenkaan pudonnut yli 15% viidessä vuodessa. Vuoden 2024 lopussa seurakuntalaisia oli 1317 jäsentä.

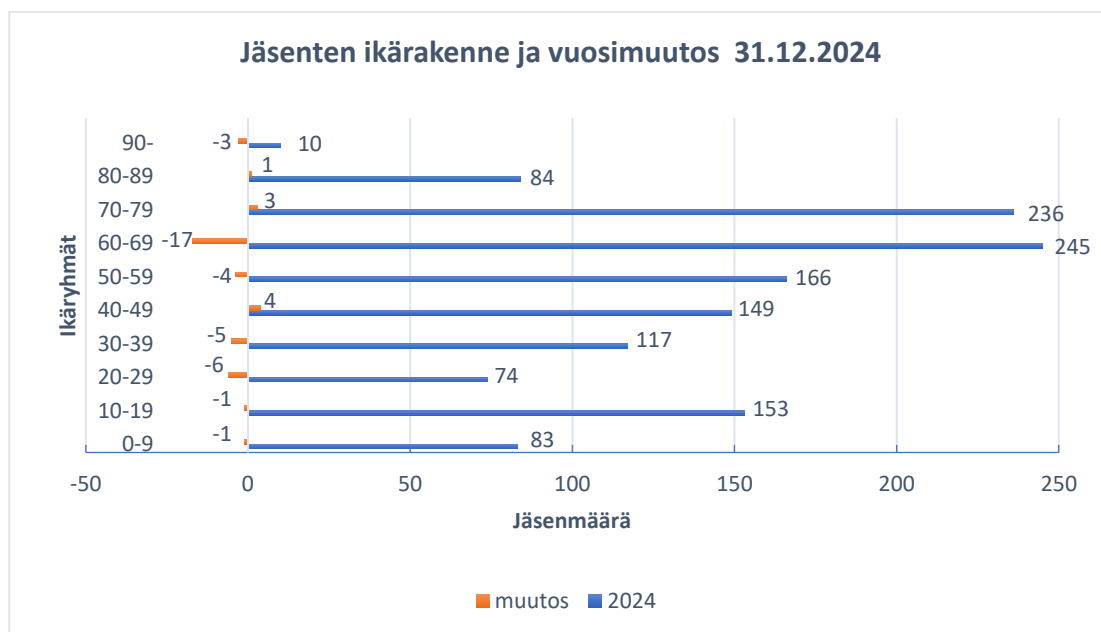
Henkilöstön määrä on pieni ja sen takia hallinnollinen, taloudellinen ja henkilöstöjohtamisvastuu on keskittynyt kirkkoherralle. Kuitenkaan työhyvinvoinnissa ei ole noussut esiin hälyttäviä merkkejä

ja sairauspoissaolot ovat olleet maltillisia. Johtamista on tukenut luottamushenkilöiden avoin ja rakentava toiminta.

Talouden mittareista toteutuu ainoastaan henkilöstökulujen osuus toimintakuluista, joka on hieman kasvanut vuodesta 2022 alkaen: v. 2022 37,28 %, v. 2023 37,79 % ja v. 2024 38,58 %.

Jäsentietoa

Kirkkoon kuulumisuus vuonna 2024 oli 74,66 % (laskettu Stat.fi:n julkaiseman Väestön ennakkotilaston pohjalta)

Kastetut	5
Kuolleet	30
Liittyneet	6
Eronneet	9
Muuttoliike (+/-)	-1
Jäsenmuutos yhteensä	-29
Jäsenet 31.12.2023	1 346
Jäsenet 31.12.2024	1 317

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

Tilivuosi	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2024	65,16
2023	60,46
2022	68,42

Henkilöstökulujen osuus verotuloista on noussut vuodesta 2023, mutta laskenut vuoteen 2022 verrattuna. Henkilöstökulujen osuus verotuloista on laskenut 3,26 prosenttiyksikköä vuodesta 2022.

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 53 167,76 euroa tilikauden aikana. Raha-varat olivat tilikauden lopussa 384 094,31 euroa.

Rahavarojen riittävyys oli 268 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Enontekiön seurakunnan laina maksetaan loppuun v. 2025.

Kutsuttuna toimintakertomusosiossa

Seurakuntamestari Eija Leppänen

Diakoni Sointu Jokiniemi

Vs. nuorisotyönohjaaja Heikki Tourunen

Liitteet

Kn 2 Liite 1 Enontekiön seurakunnan tilinpäätös 2024

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4)

Ei arvioida olevan välitöntä lapsivaikutusta.

Asian käsittely: Työntekijät poistuivat ennen päätöksentekoa

Kirkkoherran esitys

Tilikauden tulos on 37 357,35 euroa ylijäämäinen. Kirkkoneuvosto luovuttaa tilinpäätöksen viipymättä tilintarkastajalle. Lisäksi kirkkoneuvosto päättää, että mikäli tilintarkastus ei vaadi toimenpiteitä kirkkoneuvostolta, tilinpäätös viedään kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi tällä päätöksellä.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

- a) se hyväksyy ylityksen hautaustoimessa 2 510,49 euroa ja kiinteistötoimessa 11 104,30 euroa.
- b) tilikauden ylijäämä 37 357,35 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä". Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 409 751,11 euroa.
- c) se myöntää tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 2024.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan

Kirkkovaltuuston päätös

- a) Esityksen mukaan
- b) Esityksen mukaan
- c) Esityksen mukaan

21 § Toimitilaselvityksen loppuraportti

Kn 3.6.2025 - § 40

Seurakunta on vuoden 2024 aikana tehnyt tilatarveselvitystä yhdessä konsultti, DI, Anne Karhulan kanssa. Enontekiön seurakunnan toimitilojen tarveselvitystyöryhmänä on toiminut kirkkoherra Teemu Aalto, seurakuntamestari Eija Leppänen ja Konsultointi Karhulat Oy:stä Anne Karhula. Tämän lisäksi seurakunta piti kirkkovaltuuston ja työntekijöiden kanssa kaksi työpajaa 7.5.2024 ja 26.10.2024. Tämän lisäksi seurakuntalaisille järjestettiin Hetan seurakuntakodilla kuulemista varten tilaisuus. 13.5.2025. Ilta oli osana selvitysprosessia. Näiden tilaisuuksien lisäksi kirkkoherralla on tullut muutaman yhteydenotto erityisesti Karesuvannon kappeliin liittyen. Yhteydenotoissa on kannettu huolta siitä, miten Karesuvannossa ja lähialueella asuva saamelaisväestö tulee huomioiduksi, jos Karesuvannon kappelista luovuttaisiin.

Asiaselostus 26.10.2024 työpajatyöskentelyn pohjalta

Anne Karhula selosti Enontekiön seurakunnan toimitilojen nykykuntoa, korjaustarpeita ja tilojen käyttöasteita sekä kirkkohallituksen kiinteistöstrategiamallin mukaista ohjeistusta tilojen luokittelusta. Tiloista tehty analyysi perustuu rakennuksista kerättyyn tutkittuun dokumentaatioon, tietoon ja työntekijöiden käsityksiin ja odotuksiin.

Enontekiön seurakunnan toimitilojen peruskorjaustarpeet ovat merkittävät. Enontekiön seurakunnalla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia ylläpitää kaikkia toimitiloja, vaan joistain tiloista pitää luopua. Taloudelliset resurssit seurakunnan strategialuonnoksen mukaan on kohdennettava toimintaan ja seurakunnan työntekijöihin.

Tilojen vähentäminen ei tarkoita toiminnan supistamista.

Seuraavassa on kirkkohallituksen kiinteistöstrategia ohjeistuksen mukaisesta luokittelusta selostus:

Kiinteistöomaisuuden hallinta ja luokittelu perustuvat seurakunnan kiinteistöjen ja tilojen omistukselle, käytölle ja kehittämiselle asetettuihin tavoitteisiin. Kiinteistöomaisuuden luokituksella tarkoitetaan **kiinteistöjen, rakennusten ja tilojen luokittelua säilytettäviin, kehitettäviin, luovuttaviin ja toistaiseksi säilytettäviin.**

Säilytettävien kiinteistöjen ja tilojen ryhmään kuuluvat ne toiminnalliset tilat, jotka ovat seurakunnan perustehtävän kannalta välttämättömiä. Näitä ovat kirkot, hautausmaan vainajien säilytystilat ja huoltorakennukset.

Säilytettävät kiinteistöt, rakennukset ja tilat pidetään käytön kannalta hyvässä kunnossa ja ne ovat terveet ja käyttäjilleen turvalliset. Ylläpito on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä sekä ennakoivaa. Kaikissa tähän ryhmään kuuluvissa rakennuksissa

- on käytössä sähköiset huoltokirjat
- vuosikorjaukset toteutetaan 10 vuoden PTS-ohjelmaa noudattaen
- olemassa olevien taloteknisten järjestelmien tarpeen mukaiset säädöt ovat mahdollisia.

Kehitettäviin kiinteistöihin, rakennuksiin ja tiloihin kuuluvat kiinteistöt ja tilat, joiden nykyinen käytettävyyden, kunto tai käyttöaste edellyttävät tilojen kehittämistä. Tähän ryhmään kuuluvat myös ne

kiinteistöt ja rakennukset, joiden käyttötarkoituksimuutos on ajankohtainen. Tällainen tilanne voi syntyä seurakunnan toimintaympäristön muutoksen vaikutuksesta toiminnan muuttuessa toisenlaiseksi tai toiminnan laajentuessa tai loppuessa tai uuden käynnistyessä.

Kehitettäviä kiinteistöjä, rakennuksia ja tiloja ylläpidetään kuten säilytettäviä kiinteistöjä.

Toistaiseksi säilytettäviin tai kiinteistöihin, rakennuksiin ja tiloihin, joista luovutaan kuuluvat pääsääntöisesti kohteet joiden

- nykyinen käyttötarve tulee muuttumaan tai loppumaan
- tilalle tullaan rakentamaan korvaavat tilat
- käyttökulut ovat korkeat suhteessa toimintaan
- kohteessa on lähitulevaisuudessa tiedossa korjaustarve, jonka kustannukset ovat huomattavat
- sijoituskohteessa ei saavuteta asetettua tuottotavoitetta
- kiinteistön asemakaava tulee muuttumaan
- lähialueella on vuokrattavissa oleva tarkoituksenmukainen tila.

Toistaiseksi säilytettävää tai kiinteistöä, rakennusta tai tilaa, josta luovutaan, hoidetaan turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta normaalisti niin kauan kuin se on tavanomaisessa käytössä. 10 vuoden PTS:n mukaisia korjauksia voidaan viivyttää suunnitelmallisesti eikä investointeja tehdä. Tällaiset kohteet ns. käytetään loppuun.

Alla olevassa taulukossa on Enontekiön seurakunnan toimitilojen kuntoluokat ja korjaustarvearviot.

Toimitilat	Kuntoluokka	Ikä	Korjaustarve
Enontekiön kirkko	KL 3-4	73	125 000
Enontekiön seurakuntakoti	KL 1-2	53	1 765 000
Enontekiön pappila	KL 3	78	384 000
Karesuvannon kappeli	KL 2-3	39	767 000
Kirkonkylän hautausmaa huoltorakennus	KL 4	16	20 000
Yhteensä			3 061 000

Seurakuntakodin kunto herätti keskustelua.

Vuonna 2018 Pohjois-Suomen Betoni- ja maalaboratorion kuntotutkimuksen ja kirkkoneuvoston päätöksen pohjalta kirkkovaltuusto päätti 29.10.2018 §32 Seurakuntakodin kunto, että Enontekiön seurakuntakoti puretaan ja tilalle rakennetaan uusi seurakuntakoti. Ohessa on PBM:n tutkimusraportin johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset vuodelta 2018. Rakennuksen kunto ei ole tutkimusvuodesta parantunut.

Pohjois-Suomen Betoni- ja maalaboratorio Oy:n kuntotutkimuksen johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset:

8. JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Rakennuksessa havaittiin nyt tehdyissä tutkimuksissa ulkoseinärakenteessa mikrobivaurioita. Vauriot johtuvat huonosti ja puutteellisesti toteutetusta rakennetyypistä sen uloimmissa osissa. Rakenneavauskohdassa mikrobivaurio esiintyi eristeen ulkopinnassa. Rakennuksen ulkoseinärakenne tulisi purkaa ulkokautta eristeitä myöden ja rakentaa uudestaan tuulensuojalla ja sen ulkopuolisella ilmapäälillä + julkisivupinnoitteella. Myös runkorakenteissa voi olla korjausta ja uusimista vaativia vaurioita.

Ulkovaipan ilmatiiveys on heikko hyvin yleisesti. Ilmavuotoja havaittiin seinien ja lattioiden rajapinnoilla, seinien ja katon liittymissä, sähköläpiviennissä sekä sisäkattopinnoilla yleisemminkin, joista ainakin osa on hyvin suuria reikiä höyrysulkutasolla. Osa vesikaton vuotoiluista on voinut johtua näistä, sisäilman kosteuden kertymistä välikattorakenteisiin ja sulaessaan ne ovat tulleet vetenä takaisin sisälle. Rakennuksen vaippa olisi korjattaessa purettava sisäpuolelta (lattian liittymästä, seinien osalta ja kaikki sisäkatot) ja rakennettava uudestaan ilmansulkuvaipan tasolta. Ilmavuodoista tulleet kosteus- ja muut vauriot on korjattava tässä yhteydessä.

Lattiarakenne todettiin riskirakenteeksi ja siinä todettiin mikrobivaurio. Mineraalivilla suoraan hiekkatäytöltä lähtevänä on rakenteena erittäin riskialtis ja nyt todettujen ilmavuotojen kautta voi epäpuhtauksia tulla tästä rakenteesta sisäilmaan. Lattiarakenne tulisi purkaa ja uudelleen rakentaa hiekan tasolta alkaen.

Rakennuksessa on laajoja korjauksia edellyttäviä virheitä, riskirakenteita ja todettiin myös mikrobivaurioita. Edellä mainitussa laajuudessa todettuna, emme näe kustannustehokkaaksi vaihtoehdoksi rakennuksen korjaamista.

Rakennuksen käytöstä poistoa tulee harkita. Sen tilapäistä käyttöä voi parantaa tekemällä siitä pysyvästi (ympäri vuorokautisesti) ilmanvaihdolla lievästi ylipaineinen, jolloin rakenteissa olevat epäpuhtaudet eivät tule ainakaan voimakkaana sisäilmaan. Ylipaineistus kuitenkin aiheuttaa rakennuksen varman kosteusvaurioitumisen, kun sisäilman kosteutta ajetaan epätiiveyksistä rakenteisiin eli tällä menetelmällä rakennukselle saadaan hieman lisäkäyttöaikaa, mutta se menetetään varmasti. Käyttöaika riippuu käytöstä eli rakennusta kuormitetaan kosteudella, kun rakennuksessa oleskellaan, tehdään ruokaa tai muutoin tuotetaan kosteutta sisäilmaan.

Tutkimukset tehtiin kohtuullisen suppeana, eikä rakenneavauksia tehty esimerkiksi laajennuksen puolelle. Pidämme kuitenkin tehtyjä tutkimuksia edustavan suurinta osaa rakennuksen pinta-alaa ja rakennusvaippaa. Tutkimuksia voidaan tarvittaessa laajentaa.

Rovaniemellä 9.4.2018

PBM Oy

Jani Norvapalo Jussi Alaräisänen Juho Korva

Seurakuntatalon länsipäädyn tilat, kerhohuone, toimistohuoneet ja keittiö eivät ole seurakuntatyön käytössä vaan toimivat varastotiloina. Ko. tiloissa käyttäjät ovat saaneet hengitys- yms. oireita.

Keskustelua herätti myös esitys Hetan kirkon monipuolisemmasta käytöstä seurakuntatyöhön. Mitä seurakuntatyön toiminnasta voitaisiin kirkossa järjestää? Sakastissa on järjestetty kerhotoimintaa ja tila on todettu toimivaksi pieniin kerhotapahtumiin. Kirkon kellarin tilojen ottaminen seurakuntatyön käyttöön edellyttäisi ilmanvaihdon järjestämistä tilaan. Urkuparven viereinen tila toimii työhuoneena.

Jotta jokaisen työpajaan osallistuvan mielipide tulisi kuuluville, kirkkoherra esitti, että jokainen osallistuja kirjaa mielipiteensä Enontekiön seurakunnan toimitiloista fläppitauluun seuraavanlaisesti janalle:

Hetan kirkko - säilytetäänkö kirkossa tapahtuva toiminta nykyisellään vai edistetäänkö monitoimisuutta kirkon sisätilojen suunnittelulla?

- 11 kannatti Hetan kirkon suunnittelua monitoimisemmaksi, 3 säilyttäisivät entisellään.

Seurakuntatalo – luovutaanko, säilytetäänkö toistaiseksi vai säilytetäänkö?

- 8 säilyttäisivät toistaiseksi seurakuntatalon, mutta peruskorjausta ei enää tehtäisi.
- 2 säilyttäisi seurakuntatalon tekemällä peruskorjauksen
- 2–5 olisivat luopumisen kannalla, kun rakennuksesta luopumistapa on selvitetty

Karesuvannon kappeli – luovutaanko, säilytetäänkö toistaiseksi vai säilytetäänkö?

- 6 luopuisi kappelista, kun rakennuksesta on luopumistapa selvitetty
- 5 säilyttäisi toistaiseksi kappelin, mutta peruskorjausta ei tehtäisi
- 3 säilyttäisi kappeliin ja peruskorjaus tehtäisiin

Pappila- luovutaanko, säilytetäänkö toistaiseksi vai säilytetäänkö?

- 8 säilyttäisi pappilan ja pappilalle tehtäisiin peruskorjaus
- 7 säilyttäisi toistaiseksi, eikä peruskorjausta tehtäisi, vaan luovuttaisiin kun aika pk:n aika on
- 1 luopuisi pappilasta

Johtopäätöksenä voidaan esittää, että työpajaan osallistuneet kannattavat kirkossa tapahtuvan toiminnan monipuolistamista, seurakuntatalo säilytetään toistaiseksi, mutta sitä ei peruskorjata, Karesuvannosta voitaisiin luopua tai säilyttää toistaiseksi ja pappila säilytetään/säilytetään toistaiseksi.

Jos toimitilat säilytetään toistaiseksi rakennusten välttämättömät ylläpitokulut eivät vähenisi, vaan kustannusten noustessa ne kasvaisivat. Vähällä käytöllä olevista tiloista on uskallettava luopua.

Selostus seurakuntalaisille suunnatusta illasta 13.5.2025

Mukana olivat kirkkohallituksesta yliarkkitehti Edla Mäkelä ja talotekniikan asiantuntija Jari Poutiainen. Keskustelua käytiin erityisesti kirkon tilojen monipuolistamiseen liittyen ja seurakuntataloon liittyen. Jari Poutiainen esitti omassa puheenvuorossaan, että talotekniikan puolesta Hetan seurakuntakoti on tulossa käyttökänsä päähän ja näyttäne siltä, että korjaaminen ei ole järkevää, koska hinta olisi samansuuntainen kuin uuden vastaavan tilan rakentaminen. Keskustelussa kuitenkin nähtiin tärkeänä, että seurakuntalaisille olisi kokoontumistila muistotilaisuuksia ja muita kokoontumisia varten.

Illan aikana keskustelussa nousi esille se, että Hetan kirkkoon on haastava tehdä merkittäviä muutostöitä. Kirkkohallituksen yliarkkitehti Edla Mäkelä esitteli muualta Suomessa (ja myös Ruotsissa) tehtyjä kirkon monipuolistamisratkaisuja. Hetan kirkkoon sopivimmat ratkaisut lienee muutamien penkkirivien poisto kirkon takaosasta ja mahdollisesti takaosaan keskustelutilan luominen kevyiden kankaiden avulla. Kankaiden etu on myös se, että ne voidaan poistaa helposti. Asiaa on myös alustavasti tiedusteltu arkkitehtitoimisto Jorma Tepolta, joka on tehnyt kirkon peruskorjauksen vuonna 2006. Tepon vastaus on ollut myös samansuuntainen:

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

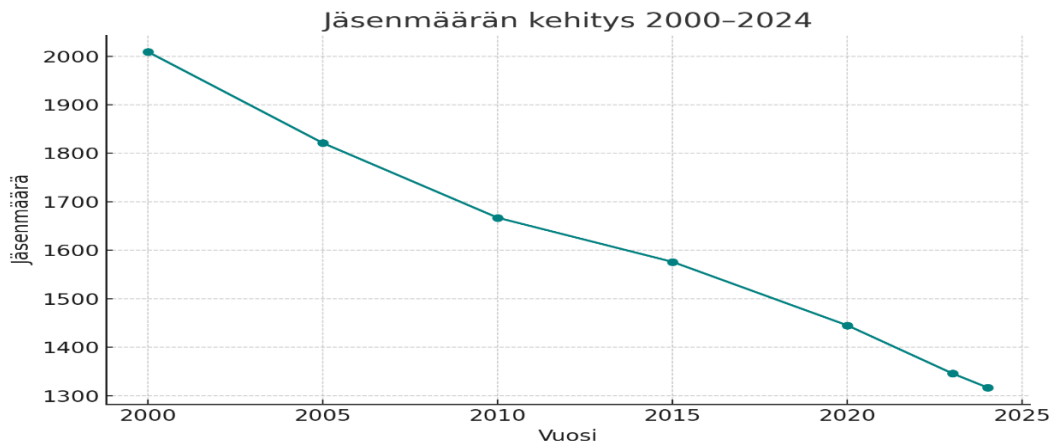
”Teidän kirkkonne salitila on pelkistetyn yksinkertainen ja korkea suorakaide, jossa ei ole ulokkeita ja lehterikin ulottuu vain vähän sisäänkäynnin yläpuolelle. Kirkkosalista on sen muodon ja interiöörin vuoksi vaikea rajata erillistä tilaa. Salitilan käytettävyyteen voisi vaikuttaa poistamalla joko edestä tai takaa joitakin penkkejä ja korvaamalla ne irtotuoleilla. Kokoustilanteisiin voisi käyttää kokoontaitettavia kirkossa säilytettäviä pöytiä. Kellari varastotiloineen on varsin suuri, mutta se on vaikeasti saavutettavissa ja sen rakennekorjaukset edellyttävät rakennetutkimuksia. Jos sinne voitaisiin järjestää suoraan ulkoa toinen sisäänkäynti, tilojen käyttöä voisi paremmin harkita käytettäväksi.”

Kirkkohallituksen edustajien, yliarkkitehdin, Edla Mäkelän ja talotekniikan asiantuntijan Jari Poutiaisen näkemys kirkon alakerran monipuolisemmasta käytöstä on se, että tilan ottaminen käyttöön vaatii suhteellisen mittavan muutostyön ja on kallis.

Seurakunnan tulevaisuus jäsentilastojen valossa

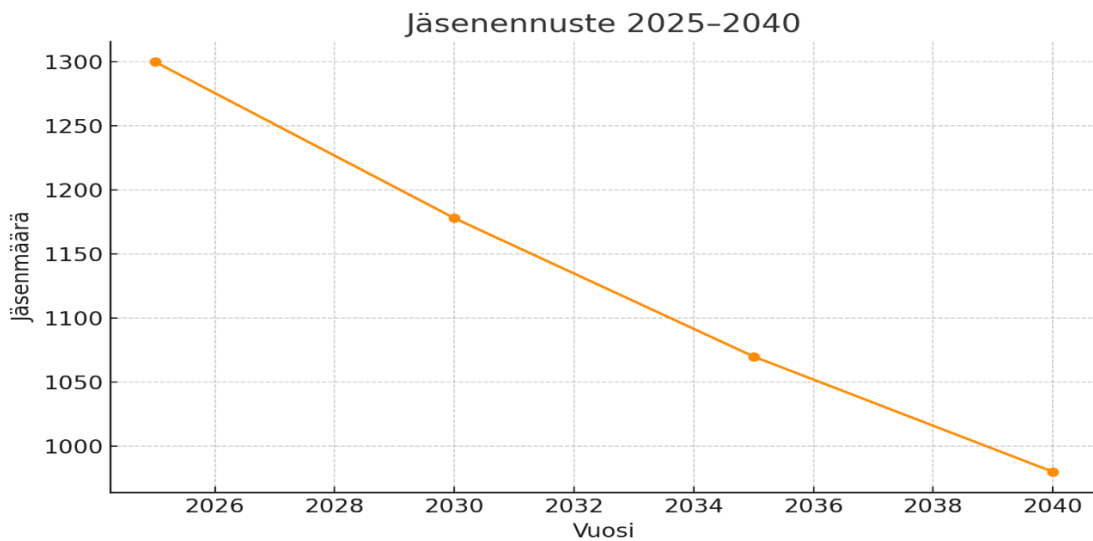
Jäsentilastot 2000-2024 (kirkontilastot.fi)

Vuosi	Eronneet	Kastetut	Kuolleet	Liittyneet	Jäsenmäärä
2000	5	18	27	1	2 009
2005	6	15	31		1 821
2010	27	17	21	3	1 667
2015	8	13	24	6	1 576
2020	18	8	26	4	1 445
2023	9	9	21	2	1 346
2024	9	ei tietoa	30	6	1 317

Jäsenennuste 2025-2040 (kirkontilastot.fi)

2025	1 300
2030	1 178
2035	1 070
2040	980

Mikäli jäsenmäärän lasku jatkuu samankaltaisena kuin tähän asti ja jäsenennusteet tulevat pitämään lähellekään paikkansa, vaikuttaa siltä, että vuoden 2040 ennusteeseen nähden seurakunnalla on liikaa kiinteistöjä ja kiinteistöissä olevaa korjausvelkaa, jotta se voisi kirkollisverotuloilla kattaa nykymuodossaan kaikki toimintakulut. Edes kirkkohallituksen nykyinen avustus (saamelaisavustus kirkkoherran palkkaukseen) eivät korjaa tilannetta riittävästi, kun tarkastellaan tulevaisuuden ennusteita. Ja on hyvä huomioida, että kyseessä on avustus, jonka määrä voi laskea tulevaisuudessa ja sen määrän ennustaminen on vaikeaa.

Lisäksi talouden näkökulmasta on huomioita myös se tosiasia, että jo nyt kirkollisveroa maksavia on alle 900 jäsentä ja ennusteissa vuonna 2030 sen ennustetaan olevan alle 800 jäsentä (Seurakuntien talousanalyysi -ennuste).

Suurimmat kulut seurakunnalla muodostuvat kiinteistökuluista ja henkilöstökuluista. Strategiassa vuosille 2024-2030 seurakunta on linjannut, että se pyrkii säilyttämään neljä kokoaikaista työntekijää seurakunnassa. Tämä luo entistä enemmän painetta kiinteistöpuolen kulujen karsimiselle.

Vaihtoehtojen tarkastelu

Mikäli kiinteistöjen kuluista ei olla valmiita karsimaan, jäljelle jäävät oikeastaan vaihtoehtoiksi A) henkilöstöstä karsiminen B) muun omaisuuden, kuten metsä- ja maa-alueiden myynti C) seurakuntaliitos/ -seurakuntayhtymä-malli, jossa rikkaammat seurakunnan tukevat mahdollisesti Enontekiötä, D) rahoitus saadaan ulkopuolelta, kuten testamenttilahjoitus E) kuluja saadaan karsittua riittävästi muualta ja tulorahoitusta lisättyä (joka ei ole todennäköinen jäsenmäärän laskiessa). F) Pappilan myynti tai korjaaminen ja monipuolistaminen seurakuntataloksi. G) Veroprosentin merkittävä nostaminen.

A) henkilöstöstä karsiminen. Vaihtoehto on vasten seurakunnan itsensä luomaa strategista linjausta. Kuten on edellä mainittu seurakunnan strategiassa vuosille 2024-2030 seurakunta on linjannut, että se pyrkii pitämään neljästä kokoaikaisesta työntekijästä kiinni. Lisäksi seurakunnan työntekijöiden määrä on jo nyt pieni (neljä henkilöä), ellei Suomen seurakunnista pienin. Vuonna 2024 työntekijöiden määrä lisättiin 3,3 henkilötyövuodesta 4,0 henkilötyövuoteen. Lisääminen on tarkoittanut erityisesti panostamista kasvatustyöhön ja diakoniatyöhön. Neljä työntekijää seurakunnassa alkaa olemaan minimi, että työssäjaksaminen, työviihtyvyys ja hyvinvoinnin edellytykset tulevat täytetyksi. Sekin on hyvä huomioida, että jo nykyisillä resursseilla tarvitaan apua talous- ja kiinteistöasioissa ulkopuolelta.

B) muun omaisuuden, kuten metsä- ja maa-alueiden myynti. Vaihtoehto korjaa tilannetta väliaikaisesti. Näyttää kuitenkin siltä, että kuluja omaisuuden myynnillä ei saada pienennettyä. Omaisuuden myynnistä lähinnä etuna on taseeseen kertyvän ylijäämän lisääminen, joka luo turvaa äkillisten menojen tullessa kohdalle.

C) seurakuntaliitos/ -seurakuntayhtymä-malli, jossa rikkaammat seurakunnan tukevat mahdollisesti Enontekiötä. C vaihtoehto on mahdollinen ja tällä hetkellä selvityksen alla on Tunturi-Lapin seurakuntayhtymän selvitystyö Kittilän, Kolarin, Muonion ja Enontekiön kohdalla. Näyttää kuitenkin siltä, että kukaan naapuriseurakunnista ei ole valmis ottamaan toistensa kiinteistökuormaa kannettavaksi. Lisäksi Kolarin ja Muonion tilanne ei ole sen valoisampi kuin

Enontekiön tilanne kiinteistöjen osalta. Jopa hankalampi. Ainoastaan Kittilän tilanne näyttää paremmalta.

D) rahoitus saadaan ulkopuolelta, kuten testamenttilahjoitus. Vaihtoehdon D kohdalle ei kannata laskea liian suurta painoarvoa. Tällä hetkellä ei ole tiedossa merkittäviä tulorahoituseriä. Sen lisäksi D vaihtoehto todennäköisesti korjaisi tilannetta vain hetkellisesti ja siinä olisi samoja haasteita pitkällä tähtäimellä kuin vaihtoehdossa B.

E) kuluja saadaan karsittua riittävästi muualta ja tulorahoitusta lisättyä. Vaihtoehdon E kohdalla on jo tehty tarkastelua. Tilavuokria ja hautausmaksuja on tarkasteltu. Myös säästöjä on pyritty löytämään palveluiden ostoista. Seurakunta ei ole kuitenkaan elänyt leveää leipää tähänkään asti, joten näyttäneen siltä, että suuria säästöjä ja toisaalta tulorahoitusta ei ole luvassa. Jäsenmäärän laskiessa tulorahoituksen lisääminen näyttää haastavammalta. Sinänsä nämä ovat pitkällä aikavälillä oikeansuuntaisia ratkaisuja, joten pieniäkin asioita tämän vaihtoehdon osalta hiotaan myös tulevaisuudessa.

F) Pappilan myynti tai korjaaminen ja monipuolistaminen seurakuntataloksi. Tulevaisuuden kannalta voisi olla mielekästä tarkastella vaihtoehtoa, jossa pappila otettaisiin seurakuntakotikäyttöön. Tämä vaatii muutos- ja kunnostustöitä, mutta parhaimmillaan pappilasta voisi saada hyvän monikäyttötilan seiniä kaatamalla ja muokkaamalla. Sen lisäksi, että pappilasta voisi saada kokoontumistilan noin 50 hengelle, pappilaan jäisi tilaa joko pienemmille kokoontumistiloille tai lyhytaikaiseksi majoitustilakäytöksi, kuten kesäpapin asunnoksi.

G) Veroprosentin merkittävä nostaminen. Nyt jo on käyty keskustelua korkeasta veroprosentista (veroprosentti v. 2025 on 1,7%). Yli 2% olevat kirkollisverot katsotaan olevan kriisiytyvän seurakunnan osoitin/yksi mittareista ja näin ollen vaihtoehtona sitä ei voi pitää kuin väliaikaisratkaisuna, joka helpottaisi lyhytaikaisesti. Veroprosentin nostolla saattaa myös olla negatiivinen vaikutus jäsenmäärään, joka puolestaan tekee tehottomaksi veroprosentin nostamisen.

Tilatarvetyöryhmän esitys:

Tarveselvitystyöryhmä esittää Enontekiön seurakunta päättää seurakuntatyön tilamitoituksen laskentaperusteet ja tavoitteet.

Tarveselvitystyöryhmä esittää seuraavia laskentaperusteita ja tavoitteita:

- 1. Rakennusten määrää sopeutetaan vuosina 2025–2035 aikana siten, että saavutetaan 2 500 000 euron säästöt peruskorjauksista luovuttaessa ja 30 000 euron säästöt vuosittaisissa ylläpidon kuluissa. Korjausvelan määrä on < 300 € korjausvelka/jäsen*
- 2. Tilojen määrälle asetetaan raja, 0,20 brm²/seurakuntalainen. Seurakuntalaisten määrän mukaan laskettuun pinta-alaan lisätään kirkon bruttopinta-ala ja vainajien säilytystilat.*
- 3. Tilojen säilyttämisen edellyttävä käyttöaste. Tilojen käyttöaste on enemmän kuin 10 %.*

Kirkon tapahtumat, jotka järjestetään Enontekiön kylillä, kirjataan Katriinaan Hetan kirkon tapahtumaksi.

Yhteenveto

Ennusteiden mukaan seurakunnan talous näyttäisi kestävänsä noin vuoteen 2030 asti nykyisen kaltaisen taloudenpidon myös kiinteistöjen osalta, mutta sen jälkeen tilanne tulee tiukkenemaan. Ja sen takia, nyt onkin mahdollista olla proaktiivinen ja suunnitelmallinen taloudenpidossa ja välttää se tilanne, joka seurakunnalla oli 2000-luvun alkupuolella, kun seurakunta ajautui lähes maksukyvyttömyyteen.

Toimitilarveselvityksessä on pyritty katsomaan pidemmälle kuin vuoteen 2030 ja siten turvaamaan seurakunnan taloudenpitoa. Tämän hetkisen kirkkohallituksen suosituksen mukaan voidaan ajatella, että seurakunnan jäsenmäärään nähden seurakunta voisi omistaa kirkon lisäksi yhden kokoavaan toimintaan suunnatun tilan, jonka koko on noin 200m². Tämä tila olisi yhteinen kaikille seurakuntalaisille, myös Enontekiöllä asuvalle saamelaisväestölle. Tärkeää on miettiä, mikä olisi fyysisesti ja logistisesti mielekkäin paikka seurakunnan kokoavaan toimintaan suunnatulle tilalle, jossa voidaan järjestää muun muassa muistotilaisuuksia.

Pohdittava on myös se, onko seurakunnalla tulevaisuudessa omat tilat, vuokratilat vai yhteiskäyttötilat? Tässä keskustelussa on huomioita se, että seurakunnalla ei ole omaa kiinteistöjen asiantuntijaa, eikä nykyiset työntekijäresurssit mahdollista työajan käyttämistä kiinteistöjen rakennus- ja kunnossapitoon, kuin lähinnä ylläpitosisiäisten puitteissa. Välttämättömätkin huoltokorjaukset tehdään ostopalveluna.

Liitteet

*Kn 3 Liite 1 Enontekiön_seurakunnan_toimitilarveselvitys
Kn 3 Liite 1B Muistio vierailu Hetan kirkossa 13.5.2025*

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4)

Ei välitöntä lapsivaikusta. Seurakunnan kasvatustoimintaa tehdään jo tällä hetkellä pääsääntöisesti toisten toimijoiden tiloissa.

Asian käsittely

*Liisa Laakso-Ranta esitti keskustelun aikana, että tämä pykälä merkitään tiedoksi. Tämän jälkeen kirkkoherra muutti alkuperäistä esitystään poistamalla rajaehdoja peruskorjaussäästöihin liittyen (säästösumma 2,5 miljoonaa euroa ja korjausvelka on pienempi kuin 300 euroa/jäsen.).
Liisa Laakso-Rannan esitys ei saanut kannatusta, joten se raukeaa kannattamattomana.*

Kirkkoherran muutettu esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy tarveselvitystyöryhmän seuraavat laskentaperusteet ja tavoitteet muutettuna. Eli seuraavasti:

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

1. *Rakennusten määrää sopeutetaan vuosina 2025–2035 aikana siten, että saavutetaan säästöjä peruskorjauksista luovuttaessa ja 30 000 euron säästöt vuosittaisissa ylläpidon kuluissa.*
2. *Tilojen määrälle asetetaan tavoiteraja, 0,20 brm²/seurakuntalainen. Seurakuntalaisten määrän mukaan laskettuun pinta-alaan lisätään kirkon bruttopinta-ala ja vainajien säilytystilat.*
3. *Tilojen säilyttämisen edellyttävä käyttöastetavoite: Tilojen käyttöaste on enemmän kuin 10 %.*

Kirkkoneuvoston päätös

Muutetun esityksen mukaan.

Asian käsittely:

Liisa Laakso-Ranta esitti keskustelun aikana, että tämä pykälä merkitään tiedoksi. Leena Palojärvi ja Ulla Keinovaara kannattivat Liisa Laakso-Rannan esitystä Koska oli tullut pohjaesitykselle kannatettu vastaesitys, suoritettiin äänestys. Puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, joka hyväksyttiin. Pohjaesitys on jaa, vastaesitys on ei.

Äänestyksen tulos:

Jaa-ääniä 6, Heli Kolehmainen, Satu Kotavuopio, Sari Norrgård, Lilja Nyrhinen, Anne-Maria Näkkäläjärvi, Reijo Vieltojärvi.

Ei-ääniä 3, Ulla Keinovaara, Liisa Laakso-Ranta, Leena Palojärvi.

Tyhjiä 1, Tuula Kivipää.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkoneuvoston esityksen mukaan

22 § Lisätalousarvio 2025**Kn 3.6.2025 - § 43**

Kiinteistötoimen pääluokkaan (PL 5) ei ole budjetoitu vuodelle 2025 valaistukseen liittyviä muutostöitä. Kirkon sisä- ja ulkovalaistus on tarkoitus päivittää led-valaistukseen. Lisätalousarvioon varattava määräraha on 7000 euroa.

Hautausstoimen pääluokkaan (PL 4) on tarkoitus tehdä samalla valaistus- ja sähkötöitä, jotta hautausmaiden valaistuksiin saadaan liiketunnistimet. Liiketunnistimien avulla seurakunta vähentää valosaastetta, koska muutoin hautausmaiden valot palavat öisin turhaan. Liiketunnistimien avulla kuitenkin turvallisuus säilytetään, sillä liiketunnistimet syttyvät vuorokauden ajasta riippumatta. Lisätalousarvioon varattava määräraha on 3000 euroa.

Liitteet

-

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4)

Päätöksellä ei ole välitöntä lapsivaikusta.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se myöntää 7000 euron lisämäärärahan kiinteistötoimen pääluokkaan (PL 5) ja 3000 euron lisämäärärahan hautausstoimen pääluokkaan (PL 4) eli yhteensä 10 000 euron lisätalousarvion vuoden 2025 talousarvioon.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

Kirkkovaltuuston päätös

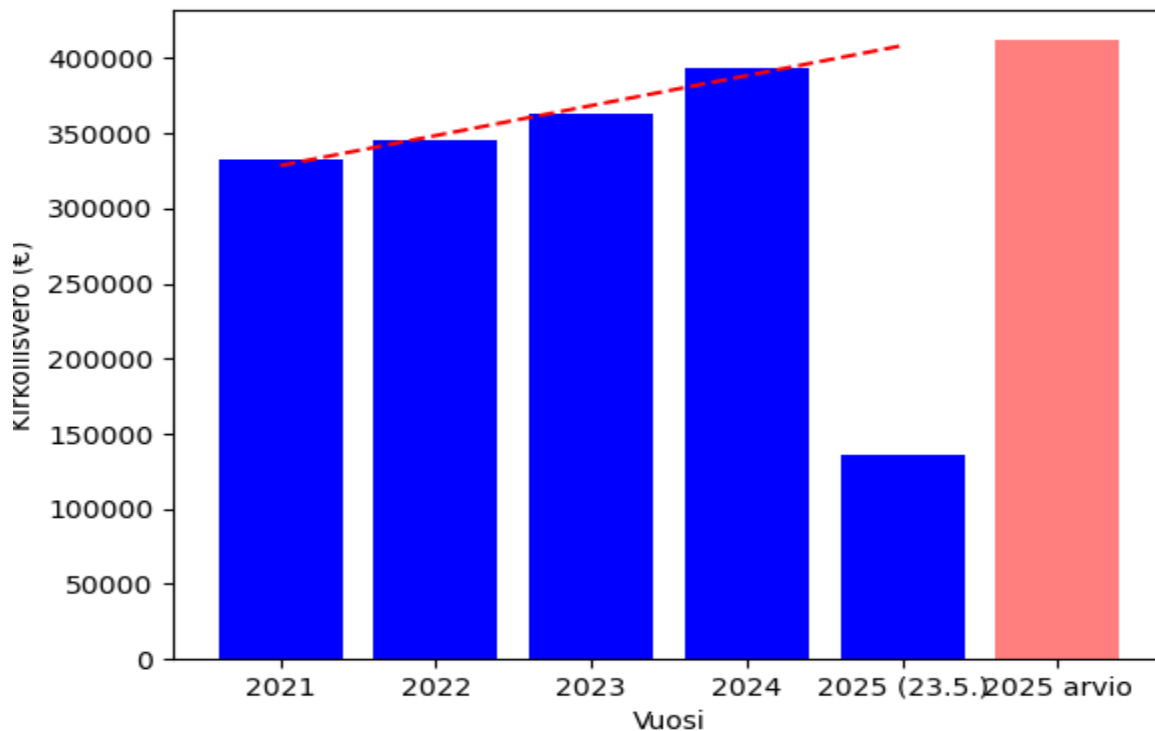
Esityksen mukaan

23 § Kirkollisvero vuodelle 2026**Kn 3.6.2025 - § 44***KL 6:2 Kirkollisvero*

Seurakunnan jäsenen tulee osallistua seurakunnan, seurakuntayhtymän ja kirkon tehtävien

rahoittamiseen maksamalla kirkollisveroa. Kirkollisveron perusteista ja kirkollisverosta vapauttamisesta säädetään evankelis-luterilaisten seurakuntien jäsenten velvollisuudesta suorittaa veroa seurakunnalle annetussa laissa (1013/2012). Kirkollisverosta vapauttamisesta päättää kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto. Kirkollisverolla katetaan se määrä, joka kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän talousarvion mukaan tarvitaan muiden tulojen lisäksi menojen suorittamiseen. Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella.

Kuluvan vuoden ennuste on 412 000 euroa korjatun ennusteen mukaan. Vuonna 2030 verotuloennuste olisi 420 000 euroa. Vuonna 2024 verotuloja kertyi 383 000 euroa. Verotulot ovat kasvaneet tasaisesti viimeisen viiden vuoden aikana.

Kirkollisvero vuosina 2021–2025

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

Vuonna 2025 kirkollisveroprosentin keskimääräinen kirkollisveroprosentti koko maassa 1,7, eli sama mikä on Enontekiöllä. Keskimääräinen kirkollisveron määrä vuonna 2024 Enontekiön seurakunnassa oli 424 euroa /kirkollisveroa maksava jäsen.

Veroprosentin vaikutus

(Perustuen arvioon, että tämän vuoden kirkollisverotulot ovat **412 000 €** ja nykyinen veroprosentti on **1,7 %**)

1. Veroprosentin vaikutus kokonaisverotuloihin

Veroprosentti (%)	Arvioidut verotulot (€)	Erotus nykytilanteeseen (€)
1.5	363 529	-48 471
1.6	387 765	-24 235
1.7	412 000	0
1.8	436 235	24 235
1.9	460 471	48 471

2. Kirkollisveron vaikutus eri vuosituloilla

Vuositulot (€)	1.5%	1.6%	1.7%	1.8%	1.9%
20 000.00	300.00	320.00	340.00	360.00	380.00
30 000.00	450.00	480.00	510.00	540.00	570.00
40 000.00	600.00	640.00	680.00	720.00	760.00
50 000.00	750.00	800.00	850.00	900.00	950.00
70 000.00	1 050.00	1 120.00	1 190.00	1 260.00	1 330.00
100 000.00	1 500.00	1 600.00	1 700.00	1 800.00	1 900.00

Liitteet

Kn 3 Liite 4 seurakuntien-talusanalyysi-2024-08-29

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4)

Päätöksellä on ainakin välillinen vaikutus lapsi- ja nuoriin ja heidän perheisiinsä, koska seurakunnan talousresursseja kohdistetaan kasvatukseen.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että Enontekiön seurakunnan vuoden 2026 veroprosentti on 1,7 %.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

Kirkkovaltuuston päätös

Esityksen mukaan

24 § Muut asiat**25 § Ilmoitusasiat**

1. Kirkkoneuvoston kokous 30.10. klo 16.30 Hetan seurakuntakodilla
2. Kirkkovaltuuston kokous 6.11. klo 16.30 Hetan seurakuntakodilla
3. Kauko Sorjosen säätiön flyygeli on ollut kirkossa. Nyt säätiö haluaa sijoittaa flyygelin Savonlinnaan ja käyttää sitä muun muassa Savonlinnan Oopperajuhlilla. Säätiö haluaa lahjoittaa flyygelin tilalta seurakunnalle pianon.
4. Kirkkoherra virkavapaalla ja vuosilomalla
14.6.- 13.7. sijaisena pastori Olli Viljakainen
14.7.- 10.8. sijaisena pastori Essi Aalto
23.8.-14.9. sijaisena pastori Irene Erkko
20.9.-28.9. sijaisena pastori Essi Aalto
1.12.-14.12. sijaisena pastori Essi Aalto
Kirkkoherran sijaisen numero: 0404801094
5. Hetan vanhan hautausmaan aidan maalaustalkoot 18.6.
6. Vuontispirtti Oy asetettiin kokouksessa vapaaehtoiseen selvitystilaan ja selvitysmieheksi valittiin asianajaja Harri Lukander, Edelle Oy. Selvitystilaan asettamisen myötä hallituksen toiminta yhtiössä päättyi. (Kn 3 Liite 5 Yhtiökokous Vuontispirtti 2025 pöytäkirja)
7. Talousyhteistyö Muonion kanssa päättyy, talousyhteistyö jatkuu Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kanssa.
8. Lilja Nyrhinen ehdotti kokousta pjn johdolla Karesuvannon kappelilla, päiväksi sovittiin 18.10.2025. Kutsut tilaisuuteen lähetetään lokakuun alussa.

26 § Valitusosoitus

Pöytäkirjan liitteenä

27 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.40

**Enontekiön Seurakunnan
Kirkkovaltuusto
24.2.2025 § 26**

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 17-19, 24-27

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150.000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystalvet);
 - 300.000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset talvet) ja
 - 500.000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: -

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §).

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Enontekiön seurakunta

Käyntiosoite: Ounastie 123, Enontekiö

Postiosoite: Ounastie 123, 99400 Enontekiö

Sähköposti: enontekio@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: **Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu**

Postiosoite: **PL 189, 90101 Oulu**

Sähköposti: **pohjois-suomi.hao@oikeus.fi**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 15-16, 20-23

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: -

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön

ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5

Puhelinvaihte: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Pöytäkirjan
tarkastajien
nimikirjaimet _____

Otteen oikeaksi todistaa

Kirkkovaltuusto

2/2025

10.6.2025

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemä maksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://oikeus.fi/maksut-tuomioistuinlaitos)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.